2. Ders: Okulumda (فِي مَدْرَسَتِي): Okulun Bölümleri (الصف، المكتبة، المختبر، المقصف، الحديقة), Harf-i Cerler (فِي، إِلَى) ve «أَيْنَ...؟» Soru Kalıbı

ARP.5.2.4: Okulun temel bölümlerini (sınıf, kütüphane, laboratuvar, kantin, bahçe, oyun sahası) ifade eden Arapça sözcükleri eril ve dişil özelliklerine göre ayırt edebilme · ARP.5.2.5: Kişi veya nesnelerin bulunduğu yeri «أَيْنَ...؟» kalıbıyla sorabilme ve «فِي» (-de/-da) ile «إِلَى» (-e/-a) harf-i cerlerini son hareke uyumuyla kullanabilme · ARP.5.2.6: Okul içi iletişim diyaloglarını, sınıf yönergelerini ve «ال» belirlilik takısının şemsî-kamerî harflerle sesletim kurallarını doğru uygulayabilme

HATIRLAYALIM

- Okul bölümlerinden sonunda yuvarlak te (ة) bulunmayan اَلصَّفُّ (sınıf), اَلْمُخْتَبَرُ (laboratuvar), اَلْمَقْصَفُ (kantin) ve اَلْمَلْعَبُ (oyun sahası) eril (müzekker) olup «هٰذَا» ile tanıtılır.
- Sonunda dişillik işareti (ـة / ة) bulunan اَلْمَدْرَسَةُ (okul), اَلْمَكْتَبَةُ (kütüphane) ve اَلْحَدِيقَةُ (bahçe) ise dişil (müennes) kelimeler olup «هٰذِهِ» ile işaret edilir.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki Arapça okul mekânı ve yönelme ifadelerini sağ sütundaki Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

[a] 1. غُرْفَةُ الْمُعَلِّمِينَ
[c] 2. فِي الْمَلْعَبِ
[b] 3. إِلَى الْمُخْتَبَرِ

a) Öğretmenler odası
b) Laboratuvara doğru / laboratuvara
c) Oyun sahasında / spor alanında

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki 1 ve 2 numaralı okul kapısı tabelalarını eril-dişil uyumuna dikkat ederek tanıtan doğru cümle ikilisi

(A) 1: هٰذَا مَكْتَبَةٌ. — 2: هٰذِهِ مَقْصَفٌ.
(B) 1: هٰذَا مَكْتَبَةٌ. — 2: هٰذِهِ مَقْصَفٌ.
(C) 1: هٰذَا حَدِيقَةٌ. — 2: هٰذِهِ مُخْتَبَرٌ.
(D) 1: هٰذَا صَفٌّ. — 2: هٰذِهِ مَدْرَسَةٌ.

3 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerde boş bırakılan yerleri kutudaki uygun Arapça sözcüklerle tamamlayınız.

هٰذِهِ | إِلَى | مَتَى | أَيْنَ

1. Arkadaşımızın okulun hangi bölümünde olduğunu sormak için cümleye **أَيْنَ** soru edatıyla başlarız.
2. «Okula gidiyorum» anlamındaki «أَذْهَبُ **إِلَى** الْمَدْرَسَةِ» cümlesinde yönelme bildiren edat kullanılır.
3. Dişil bir kelime olan okul bahçesini yakından tanıtırken «**هٰذِهِ** حَدِيقَةٌ» işaret ismi seçilir.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki dört mekân kartını inceleyerek kelimelerin başına «فِي» harf-i cerri geldiğinde oluşan yazılışını ve Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

Okul Bölümü	«فِي» ile Yazılışı	Türkçe Anlamı
1. اَلصَّفُّ	فِي الصَّفِّ	Sınıfta / Derslikte
2. اَلْمَكْتَبَةُ	فِي الْمَكْتَبَةِ	Kütüphanede
3. اَلْمُخْتَبَرُ	فِي الْمُخْتَبَرِ	Laboratuvarda
4. اَلْحَدِيقَةُ	فِي الْحَدِيقَةِ	Okul bahçesinde

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Okulun bölümleri, harf-i cerler ve zamir uyumuyla ilgili yargıların doğru olanlarına D, yanlış olanlarına Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Sonunda yuvarlak te (ة) bulunmayan «اَلْمَلْعَبُ» (oyun sahası) kelimesi eril bir sözcüktür.	☑	☐
Bir yere doğru gidildiğini anlatan «إِلَى» harf-i cerri cümleye ‘içinde / -de / -da’ bulunma anlamı katar.	☐	☑
Kadın öğretmenin laboratuvarda olduğunu söylerken dişil zamir kullanılarak «هِيَ فِي الْمُخْتَبَرِ» denir.	☑	☐
«مَدْرَسَةٌ» kelimesinin sonuna eklenen «ـِي» eki kelimeye ‘benim okulum’ (مَدْرَسَتِي) iyelik anlamı kazandırır.	☑	☐

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dört kelime kartından hangisinde «ال» belirlilik takısından sonra şemsî harf geldiği için «lam» harfi okunmadan sonraki harf şeddeli seslendirilir?

1. Kart	2. Kart	3. Kart	4. Kart
اَلْمَدْرَسَةُ	اَلطَّالِبُ	اَلْمَكْتَبَةُ	اَلْمُخْتَبَرُ

(A) 1. Karttaki اَلْمَدْرَسَةُ kelimesi

(B) 2. Karttaki اَلطَّالِبُ kelimesi

(C) 3. Karttaki اَلْمَكْتَبَةُ kelimesi

(D) 4. Karttaki اَلْمُخْتَبَرُ kelimesi

7 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki okul rehberi tablosunda dört mekan cümlesi ve dil bilgisi açıklaması verilmiştir. Numaralı satırlardan hangisindeki kullanım yanlıştır?

I. Laboratuvar (Eril): هٰذَا مُخْتَبَرٌ	II. Bahçe (Dişil): هٰذِهِ حَدِيقَةٌ
III. Kantinde (Kesra): فِي الْمَقْصَفِ	IV. Okulda (Hatalı!): فِي الْمَدْرَسَةُ

(A) I. satırda eril olan laboratuvar için «هٰذَا مُخْتَبَرٌ» denilmesi doğrudur.

(B) II. satırda dişil olan bahçe için «هٰذِهِ حَدِيقَةٌ» denilmesi doğrudur.

(C) III. satırda «فِي الْمَقْصَفِ» ifadesinin son harekesinin kesra olması doğrudur.

(D) IV. satırda «فِي الْمَدْرَسَةُ» ifadesinin son harekesinin ötre kalması doğrudur.

8 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle "Arapçada «okul» anlamına gelen temel sözcüğün Türkçe

Arapçada eril kelimelere verilen dil bilgisi adı (مُذَكَّر) — M Ü Z E K K E R

Bulunulan yeri sormak için kullanılan «Nerede?» edatının okunuşu (أَيْنَ) — E Y N E

Sınıfta üzerine ders notları yazdığımız okul eşyası (دَفْتَرٌ) — D E F T E R

Kendinden sonraki harfe bitişmeyen ve «r» sesi veren harf (ر) — R A

Harf-i cerden sonraki ismin sonuna gelen «i» sesli kesra harekesinin diğer adı — E S R E

«Sınıf / derslik» anlamına gelen «صَفٌّ» sözcüğünün okunuşu — S A F

«Ben» anlamına gelen «أَنَا» kişi zamirinin okunuşu — E N E

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

MEDRESE

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki okul içi konuşma balonlarında nöbetçi öğretmenin sorusuna Zeynep «هِيَ فِي الْمَكْتَبَةِ.» diye cevap vermiştir. Öğretmenin sorduğu soru hangisidir?

Öğretmenin Sorusu:	? (Kız öğrenciyi soruyor)
Zeynep'in Cevabı:	هِيَ فِي الْمَكْتَبَةِ.

(A) مَا هٰذَا يَا زَيْنَبُ؟

(B) أَيْنَ الْمُعَلِّمُ يَا زَيْنَبُ؟

(C) أَيْنَ الطَّالِبَةُ يَا زَيْنَبُ؟

(D) كَيْفَ حَالُكِ يَا زَيْنَبُ؟

10 KISA CEVAP

Görseldeki iki kavram kartında yer alan «مَكْتَبٌ» ve «مَكْتَبَةٌ» kelimelerinin yapısal farkını (eril-dişil) ve Türkçe anlamlarını kısaca yazınız.

1. Kavram · Eril (Müzekker)	2. Kavram · Dişil (Müennes)
مَكْتَبٌ	مَكْتَبَةٌ
Yuvarlak te (ة) yok	Sonunda yuvarlak te (ة) var

«Mektebün» eril olup sıra/masa demektir; sonuna yuvarlak.

11 SIRALAMA

Görselde teneffüs zilinde koridorda karşılaşan Ömer ile Kerem'in diyalog basamakları karışık verilmiştir. Konuşma

1. Selam	2. Soru	3. Yönelme	4. Veda
اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ	إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟	إِلَى الْمَقْصَفِ	إِلَى اللِّقَاءِ

4 حَسَنًا، إِلَى اللِّقَاءِ فِي الصَّفِّ. (Sınıfta görüşmek üzere vedalaşma)

1 اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا كَرِيمُ — وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ يَا عُمَرُ. (Selamlaşma)

2 إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟ (Nereye gidiyorsun diye sorma)

3 أَذْهَبُ إِلَى الْمَقْصَفِ، وَأَنْتَ؟ — أَنَا أَذْهَبُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ. (Gidilen yeri söyleme)

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki dönüşüm kartlarında «اَلْمُخْتَبَرُ → فِي الْمُخْتَبَرِ» ve «اَلْمَدْرَسَةُ → إِلَى الْمَدْرَسَةِ» örnekleri verilmiştir. Kelimelerin son harekesinin neden ötre (-u) yerine kesraya (-i) dönüştüğünü açıklayınız.

Bulunma Edatı (فِي)	Yönelme Edatı (إِلَى)
اَلْمُخْتَبَرُ ← فِي الْمُخْتَبَرِ	اَلْمَدْرَسَةُ ← إِلَى الْمَدْرَسَةِ
Son hareke: -u → -i (Kesra)	Son hareke: -u → -i (Kesra)

Arapçada «fî» ve «ilâ» harf-i cerleri, kendilerinden.